

KLEINE ZUS

door

CARLA

NIJKERK — G. F. CALLENBACH

KLEINE ZUS

EEN KERSTVERHAAL

DOOR

CARLA

GEÏLLUSTREERD DOOR FRANS VAN NOORDEN

NIJKERK — G. F. CALLENBACH

Wat in het hier volgend verhaaltje verteld wordt, is precies zoo voorgevallen in den winter van 1919 te D.

„O, Mammie, hoe mooi, al die lichtjes. Hè . . .”

Kleine Zus drukte 't neusje plat tegen de groote winkelruit, om toch maar goed te kunnen genieten van al dat moois. 't Was ook wel de moeite waard. Heel achter in de etalage-kast stond een kerstboom met zòdoveel lichtjes, als Zus nog nooit gezien had. Mooie zilveren slingers, schitterende gouden, groene, roode, blauwe, gele en paarse ballen, sterren van allerlei grootte, poppetjes met vleugels, helderklingelende klokjes, en daartusschen in staken oranje-appels zoo aardig tegen 't donker dennegroen af.

Zus kon haast niet wegkomen van al die pracht.

„Kom nou, Zus,” drong juffrouw Beekman zacht aan.

't Kind stapte gehoorzaam naast Moeder voort, nog heelemaal vervuld van den schitterenden boom.

„Mooi was 't, hè Mammie,” begon ze weer, „moeten er nou telkens nieuwe lichtjes in? Dat eene was al zoo klein.”

„Ja, kindje, ja,” knikte Moeder.

Ach, die versierde boom, wat had ze er eigenlijk van gezien, 'zij kon er niet van genieten, zooals haar kleine meisje. Moedertje had zorgen, maar daar wist Zus niet van. Zus was altijd vroolijk, ze zong en sprong den heelen dag. Maar Moeder Daar straks was er iets heel ergs gebeurd. En daarover liep juffrouw Beekman al maar te denken, daarom zag ze het moois in de winkels niet. En daardoor kwam het ook, dat ze 't kindje aan haar hand, maar liet babbelen.

Heel aan 't eind van de Voorstraat, dicht bij de brug, was een groote hoedenwinkel.

Op een der ramen stond met sierlijke krulletters te lezen: „Maison Roesel.” Men verkocht er dames- en kinderhoeden. Deftige menschen kwamen er niet, 't was, wat men noemt, een volkswinkel. Het personeel bestond ook grootendeels uit meisjes, die zelf heel weinig ontwikkeld waren. Kon een klant niet gauw slagen met 't koopen van een hoed, dan ontzagen de verkoopsters zich niet, in stilte of ook wel luid soms, een of andere verwensching te mompelen. En, waagde iemand het, zonder koopen heen te gaan, dan werden haar vaak beledigingen naar 't hoofd geslingerd. In dien winkel was Bertha,

het oudste dochtertje van weduwe Beekman, loopmeisje. Nu, in den slappen tijd, moest ze voortdurend op 't atelier zijn, waar ieder der grootere meisjes haar commandeerde.

„Hier, dat lint netjes oprollen en die doos opruimen.” Meteen gooide de spreekster een rol lint, waar een groot eind papier langs slierde, naar Bertha, die een bouquetje bloemen op een kinderhoed naaide.

„Kan ik dit niet even af....”

„Je hebt niks af te maken. Eerst die doos opruimen en de einden van 't lint met een speld op de rol vaststeken.”

En toen Bertha, nog aarzelde, snauwde ze: „Toe, kind, begin nou!”

Bertha, die 't vak nog moest leeren en de jongste was, deed wat haar bevolen werd.

Vooruit dan maar, dacht ze, die hoed kan dan straks nog wel even.

Eigenlijk wel naar, 'k was haast klaar. Als 't niet was voor Moeder, dan....

„Zeg Bert, heb je die hulst vanmorgen besteld? Ze is er nog niet. Wat heb je gezegd bij den bloemist?”

„Dat ze uiterlijk zes uur vanavond bezorgd moest worden.”

„Nou, 't is al lang over zessen. Weet je wat, ga d'r nog maar 's even heen en breng ze dan meteen mee.”

„'k Moet die doos opruimen voor juffrouw Jo.”

„Zeg, laat ze dat zèlf doen, boodschappen gaan vóór. Vooruit, ga maar gauw en de hulst mee-brengen, hoor!”

Bertha zuchtte.

„Zet die doos maar in gindschen hoek, morgen komt er wéér een dag. Ik maak 't wel met juffrouw Jo in orde. Enne . . . wacht 's, als de knecht nog op de fiets kan komen straks, mag jij naar huis gaan. Eer je terug kan zijn is 't toch zeven uur.”

„Zeg, loop je vlug?” hoorde Bertha zich nog na-roepen, toen ze den winkel allang uit was.

„Dag Moes, dag Zus! Vroeg vanavond, hè?”

„Ja, Bert, je bent nèt vroeg.”

„'k Moest nog even naar Overdiep om hulst te halen, maar de knecht was al onderweg en toen mocht ik gelijk door naar huis.

Ja Zus, als 'k m'n boterham op heb, ga 'k nog even met je spelen, hoor! Hebt u al gegeten, Moe?”

„Nee, kind, 'k had geen trek. Zus wil nog wel een sneetje, hè?”

Hé, wat klonk Moe's stem mat. En Moe had geen trek! Wat zou er aan schelen?

„Is t'r iets, Moe?” vroeg ze bezorgd.

Juffrouw Beekman knikte zwijgend.

„Zèg 't maár, is 't iets naars?” drong Bertha aan. Toen, opeens, begon Moeder:

„O, kind, 'k heb zoo'n ongeluk gehad. Je weet

wel, dat wiegekleed, dat gisteravond gebracht is....”

„Ja, waar u die fijne kant aan moest plooiën”....

„Nou, vanmorgen was ik er aan begonnen, want 't is nog een heel werk en 't moest overmorgen klaar zijn, zooals je weet. 't Was vanmiddag al vroeg donker, en ik denk: Komaan, 'k zal de olie-lamp maar aansteken, want 'k had geen munten. Ik leg 't kleed even op tafel, op een krant, want je weet soms nooit, wat er aan kan komen. Ik steek de lamp aan en hoe 't gekomen is, weet ik nòg niet, maar toen 'k verder wil gaan.... o kind, je had 's moeten zien, hoe 'k toèn schrok.”

„Wat was 't dan, toch geen olie gemorst?...”

„Een groote olievlek midden op 't kleed.”

„O, moe, vreeselijk! En toen?”

„Ja, verder gaan kòn 'k natuurlijk niet, en ik denk: Weet je wat, 'k zal d'r maar niet aan knoeien en 't maar gauw laten zien in den winkel.

Nou, en toen 'k daar aankom, toen zegt Mijnheer: Mensch, hoe kòm je d'r bij, zoo'n mooi kleed totaal te bederven.

En o Bert, nou moet ik 't natuurlijk betalen.... En nou is 't gedaan met 't werk, voorgoèd gedaan.”

„Wàt,” riep Bertha driftig, „geven ze u geen werk meer? Maar da's toch geméén, hoor! U kon 't toch niet helpen. En de onkosten betalen ook nog!”

Bertha voelde iets diks achter in de keel komen, dat ze niet weg kon slikken.

Die arme Moeder! Na vaders dood had ze werk

gekregen voor 't modemagazijn „de Vlijt”. 't Was hoofdzakelijk fijn werk.

Daarmee verdiende ze tenminste zooveel, dat ze zuinigjes konden leven. En nu dit. O, 't was haast niet om te gelooven! Ze waren er beiden stil van. Kleine Zus alleen was spraakzaam genoeg. Ze vertelde haar pop allerlei mooie verhaaltjes. Maar midden in een verhaal riep ze opeens: „Bertie, weet je, wat 'k gezien heb? Allemaal lichtjes, zoo mooi, hé Moes?”

„Is 't waar Zus, aan een Kerstboom zeker?”

„Ach ja,” zei Moe, „'t kind had er zooveel plezier in. Voor iederen winkel wou ze wel kijken, maar mijn hoofd stond er niet naar.”

„Da's te begrijpen. En wat doèt u nou?”

„Ja, betalen, daar zit niets anders op. Als de monograms op de lakens af zijn, dan zal 'k met een bitter beetje geld thuishkomen. Dan is 't een schrale kerstweek, kind!”

Bertha at zwiĳgend verder. Hé, die boterham smaakte haar toch niet van avond. En anders had ze altijd zoo'n trek, als ze uit den winkel kwam.

Toen ze eindelijk klaar was, zei Moe: „Wil jij den bijbel even krijgen? Dan kan Zus na 't lezen naar bed. Kom maar hier zitten, Zus, zoo!” 't Kind vlijde haar krulkopje tegen Moeder aan, en al begreep ze nog maar weinig van wat gelezen werd, toch hield ze zich doodstil. Moe las den 84sten psalm en toen ze gekomen was bij 't laatste vers:

Welgelukzalig is de mensch, die op U vertrouwt, toen trilde haar stem even

's Avonds, toen de beide meisjes allang sliepen, lag Moeder nog wakker. Dat kwam van de zorgen! En toch wist ze, dat er Eén is, Die mee wil helpen dragen, zelfs 't zwaarste kruis. Maar dan moest ze niet op eigen kracht of op hulp van menschen rekenen, dat wist ze ook.

Stil, ze zou er voor bidden

„Heere,” fluisterde ze, „leer me maar op U mijn vertrouwen te stellen, op U alleen. Wil Gij mij nabij zijn, als de weg moeilijk voor mij wordt”

Toen de torenklok drie uur sloeg, was alles in 't kleine huisje in diepe rust.

Den volgenden morgen was er een heele drukte in den winkel van Roesel.

De etalagekasten waren den vorigen avond leeggehaald en uitgestoft en de winkelruiten waren netjes met spons en zeem schoongemaakt. Nu kwam het er op aan: alle handen moesten aan 't werk. Ook Bertha had haar taak. Zij moest de hoeden voorzichtig afborstelen met een zacht schuiertje. één voor één, een geduldwerkje. Ze hoorde wel 't gelach en 't gepraat om haar heen, maar ze hoorde toch niet, wàt er gezegd en waaròm er gelachen werd. Haar gedachten waren thuis, bij Moeder.

Kon ik maar wat meer verdienen, piekerde ze.

Drie gulden, omdat 'k boodschappen doe èn 't vak leer. Leermeisjes moesten eigenlijk geld toegeven, had juffrouw Jo laatst gezegd. Zoo'n snibbig mensch als dat toch was! Gisterenavond met die doos ook al weer. Juffrouw Nel was tenminste een beetje vriendelijker. Daar had ze laatst een mooi breed lint van gekregen. Zus had 't om haar Zondagsch hoedje en 't stond wàt aardig.

„Nou de standaards, heb je die al schoon? Nog niet? Kind, haast je dan toch wat. 'k Kan ze niet vuil in de kast zetten, hè? 't Valt nogal mee, erg stoffig zijn ze niet.”

Juffrouw Jo dribbelde weer weg.

„Hè,” bromde Bertha, „'t is nou altijd wàt. Nooit is 't goed. Als 't niet was voor Moeder, dan ging 'k hier zoo gauw mogelijk vandaan. Maar Moe zegt maar: Je moest er toch blijven, kind, je krijgt daar van alles in je handen en dan leer je 't vak pas goed. En de drie gulden iedere week! Nou, geleerd had ze er wel, da's waar. Dikwijls moest ze helpen verregende hoeden weer in den vorm te brengen, ze kon al heel netjes linten en veeren uitstoomen, en een eenvoudigen hoed garnieren, dat kon ze maar wàt aardig, had juffrouw Nel laatst gezegd.

Van weggaan wàs natuurlijk geen sprake, nu heelemaal niet.

Wat zou 't toch tobben worden. Overmorgen Kerstmis, waar ze zich alle drie zooveel van hadden

voorgesteld. Moe zou meegaan naar de kerstfeest-
viering, maar daarin zou ze nù geen lust hebben.

Toch was 't beter voor Moe, 't was nog 'n verzetje,
en net, nu ik van de Zondagsschool afga, dacht
Bertha spijtig.

Ziezoo, de boel was afgestoft, nu ging alles in

de kast en daar kwam hulst tusschen, had juffrouw
Nel gezegd. 't Zou keurig worden

Nou moest die hoed weggebracht worden, in een
der buitenwijken. „Dat moet je nou maar èerst doen,“
gelastte juffrouw Jo.

Een oogenblik later liep ze met een groote
hoedendoos onder den arm. 't Was een „opknap-
pertje,“ dat ze weg ging brengen. Tegen Kerstmis
gebeurde dit wel meer. Een nieuw lint, een aardig
bouquetje, een opgefrischte veer maakte een ver-

fomfaaiden hoed weer als nieuw. Ze bracht veel liever een nieuwen hoed weg, dat was voordeeliger. Dikwijls kreeg 't loopmeisje een dubbeltje voor 't brengen, ja, eens was 't Bertha overkomen, dat haar een nieuw kwartje in de hand was gestopt. Nu rekende ze nergens op, en 't zou toch zoo goed te pas komen. Moe had immers geen verdienste meer.

Wacht 's, hier is 't. Bertha belde aan, moest even in de gang wachten. „Hier meisje, da's voor je boodschap.” Dat viel mee, een dubbeltje. Hé, dat maakte voor haar een goede week, boven de drie gulden nog zestig cent aan fooien. Moe zou 't veel vinden, de drukke tijd was voorbij. Begin October had ze wel weken gehad dat ze met zes gulden thuiskwam. En ze had er wat van kunnen sparen ook: op 't spaarbankboekje stond al bijna acht gulden.... Maar dat ze daaraan toch niet eer gedacht had. Die acht gulden moest Moe vanmiddag terug halen, hoor! Daar konden ze de huur van betalen de volgende week en ze konden er een paar dagen van leven ook. Vanmorgen was ze weer over dat ongeluk begonnen en toen had Moe gezegd: „Eén ding is zoo gelukkig, kind, dat 'k altijd met mijn nooden en zorgen tot den Heere kan gaan. En Hij is ons nabij geweest, ook als wij geen uitkomst meer zagen.”

Bertha had maar eens geknikt. Moe geloofde dat nou allemaal wel, maar zij zou 't toch eerst

moeten zien. Zij had er vanmorgen ook voor gebeden of de Heere God toch wou zorgen, dat ze geen gebrek leden, maar nà 't bidden was de twijfel gebleven. Dat was nu 't verschil met Moeder, die niet twijfelde, maar geldòfde in 's Heeren trouw.

Toen Bertha naar huis ging, om te eten, was Moe bezig aan 't laatste monogram. 't Moest af vandaag. Morgen was immers de dag vóór Kerstmis, dan moest de kamer een goede beurt hebben en 't was zoo vroeg donker. Bertha begon de tafel te dekken. „Blijf u maar aan uw werk, Moe,” zei ze, toen ze zag, dat Moeder op wou staan. „'k Zal alles wel klaarzetten. En o ja, Moe, weet u, wat u vanmiddag eens moest doen? U moest eens met Zus langs onzen winkel gaan, daar is 't nou fijn, hoor! Vanavond als 't licht brandt, zal 't nog wel mooier zijn. U gaat toch de lakens vanmiddag naar „de Vlijt” brengen.”

„Ja, dat wou 'k wel graag, 'k ben er gauw genoeg mee klaar. Dan zal ik 's zien, Bert; 't zou voor Zus wel aardig zijn....”

„Maar kind, wat voer je toch uit? Hoe jammer! Een scheur in dat mooie prentenboek. Toe Bert, plak jij 't even aan den binnenkant, voordat 't verder scheurt. Met een stukje van een gegomd postzegelrandje is 't al voldoende.”

„Nou, kom dan maar hier met je boek, dan zal 'k eens zoeken, of er nog een reepje is. Ja gelukkig,

kijk, dat plakken we zóó d'r op. Klaar is Kees. Maar zal je nou voorzichtig zijn? Want als 't weer scheurt, kan 't niet meer gemaakt worden, 'k heb geen randjes meer. We moeten eerst weer 's postzegels koopen, de volgende week misschien, hè Moe, tegen Nieuwjaar?" „Ja, maar . . .” twijfelde Moe; ze dacht ineens weer aan de schade en — ze was immers voortaan broodeloos.

„Nou Moe, maar ik weet dan wat, vanmiddag gaat u naar 't postkantoor met mijn spaarboekje en dan haalt u 't geld er af. 't Is toch een heeleboel, bijna acht gulden.”

„Nee kind, nee, dat moet niet, ik heb er eigenlijk ook al over zitten denken van morgen. Och, als je stilletjes zit te werken, haal je van alles door je hoofd. Ik dacht zoo: Als de Heere ons gebed nou nog niet zoo dadelijk verhoorde, dan was dat de eenige uitweg. Maar we moesten 't toch maar niet doen. 't Is jouw geld, Bert, dat moet blijven staan . . .”

„En de huur dan Maandag en waar halen we 't geld voor de cokes vandaan? We kunnen toch niet in de kou zitten, als t'r nog geld is? 'k Zie Zus al met blauwe handjes en een verkleumd gezichtje. En, o Moe, dan gaat ze misschien weer hoesten. — Doet u 't nou maar,” drong Bertha aan.

Door Moeders hoofd vlogen duizend gedachten, de armoe grijsde haar aan . . .

„Nou Bert, misschien is 't toch maar beter, dat

ik je raad opvolg," besloot Moe na even gearzeld te hebben. „Later hoop ik 't je terug”

„'t Geeft niet, hoor," hield Bertha zich groot. En ze dacht: Dat kan Moeder toch nooit, verbeeld je acht gulden zoo maar teruggeven. Maar ik ben blij, dat ik 't geld heb, nu zijn we weer een poosje geholpen.

Bertha had de vaat gewasschen, 't keukentje opgeruimd, en was toen naar den winkel gegaan. Moeder was bijna klaar, ze had Zus al beloofd: „Straks mag je met Moeder mee, hoor! Ga nog maar even zoet spelen." En Zus, gehoorzaam kindje, was bij 't raam gaan zitten en bekeek voor de zoveelste maal haar prentenboek. 't Was zoo'n mooi: Er stond een schaapje in, en een spoortrein en heel achter op de laatste bladzij die gescheurd was geweest, waren vruchten afgebeeld: een appel, een peer, een banaan, een sinaasappel en een noot. En telkens als ze die lekkere dingen bekeek en de namen zachtjes zei, dacht zij bij de noot altijd aan een versje, dat ze op de Zondagsschool had geleerd en waar ze toch maar niets van begreep. Hoe was 't ook weer? Ze had 't leeren zingen ook. Straks zou ze 't Bertie eens vragen, die zou 't versje ook wel kennen. Hè, Zondag wist ze 't toch nog zoo goed. Ze had het vóór de klas alleen mogen zingen. De juffrouw had gezegd: Die kleine krullebol is pas vijf jaar en hóór jullie nou 's! Kent ze 't niet

goed? Kom, hoe was 't ook weer? Hé, daar had ze 't opeens. En ze begon met onzeker stemmetje eerst, maar bij den derden regel al flinker, te zingen:

Als g' in nood gezeten,
 Geen uitkomst ziet,
 Wil dan nooit vergeten:
 God verlaat u niet.

Ze zag niet, dat Moeder ontroerd luisterde, Moeder, die 't versje toch zoo goed begreep.

„Nou weet 'k 't niet verder, Mammie, wat komt 'r nou?” En eer Moeder kon antwoorden, ging ze voort: „Mammie, hoe kan dat nou (en ze wees op de noot) hier kan je toch niet inzitten?”

Moeder zei niets, met de punt van haar schort pinkte ze ongemerkt een traan weg. Maar Zus had 't gezien. „Mammie,” en ze wipte van haar stoel, „gaat u nou huilen?” vroeg ze met haar lief stemmetje. Ze dacht niet meer aan wat ze zoeven gevraagd had, nù zag ze alleen Moeder, die hilde.

't Zou wel iets ergs zijn. „Mammie,” drong ze nog eens aan, „waar doet 't zeer?” Juffrouw Beekman streek haar kleine meid liefkoozend over haar krulkopje. „Moeder heeft nergens pijn, maar Moeder was een beetje verdrietig.”

En bang, dat 't kind méér wilde weten, ging ze voort: „Nou is Moeder klaar en mag je mee naar „de Vlijt,” dan komen we weer langs die mooie winkels.”

„En naar Bertie?”

„Ja, als we tijd hebben.”

Juffrouw Beekman pakte de lakens netjes in een schoon servet, toen in een groot vel pakpapier en begon zich klaar te maken.

Brr, wat was 't buiten koud! 't Waaide hard, 't had den heelen morgen al zoo gewaaid, dat was te merken geweest aan 't geklepper van 't raam in 't kleine vertrek en aan 't akelige gehuil in den schoorsteen. Maar dat 't zóó ijsig koud was!

„Hé,” aarzelde Moeder Beekman, „zou 'k maar niet teruggaan?” En bezorgd vroeg ze aan 't kind: „Heb je 't niet koud? Zullen we liever thuisblijven?”

„Hè, nee, en de winkels dan,” zei de kleine meid teleurgesteld.

„Nou, kom dan maar.” 't Viel niet mee, tegen den wind in. Moeders rokken waaiden achteruit en ze had moeite haar hoed op 't hoofd te houden. Met de eene hand hield ze haar hoed, met de andere 't pak vast en zoo sukkelde ze verder, dicht langs de huizen.

Gelukkig, daar ginds was „de Vlijt”. Er stonden haast geen menschen in den winkel. De chef deed zelf 't papier open, maakte de spelden van 't servet los en zei: „Da's tenminste in orde. Nou zal 'k maar afrekenen, hè? Veel is 't niet dezen keer.” Juffrouw Beekman zag, hoe de chef vlug eenige cijfers op een stukje papier schreef en daaronder een sierlijke krul zette. „Kijk 's hier,” zei hij, „da's je loon, je laatste, hè?”

Bevend nam de arme vrouw 't geld op. 't Was dan toch waar. Even had ze nog getwijfeld, of mijnheer 't wel echt zoo bedoeld had. Gisteren was hij boos geweest, nou ja, in je dritt zeg je wel 's wat, waar je later spijt van hebt. Maar 't was meenens geweest, nu wist ze 't zeker. Voortaan

was ze broodeloos . . . als God geen uitkomst zond. En toen ze een oogenblik later naast haar kleine meisje voortliep, bad ze: „Heere, wil me toch helpen, wil me toch asjeblied helpen.” Ze merkte niet eens, dat ze dicht bij 't postkantoor waren. Zus zag het wel. „Hier moeten we in,” waarschuwde ze.

Hu-u, de wind ging ook mee 't postkantoor in. Telkens, als de deur openging, om menschen in- en uit te laten, drong die brutale wind mee naar

binnen. Zus had er schik in. „Kijk toch 's,” schaterde ze, toen een groot papier van een lessenaar af-dwarrelde en achter tegen de jas van een heer plakte. „'t Waait ook zòd hard,” zei Moe, die nog steeds haar hoed vasthield.

„En nou moet jij hier even wachten,” ging ze voort, „kijk ik ga achter die rij menschen staan, die moeten éérst geholpen worden. Dat duurt wel een poosje. Loop zoolang maar wat heen en weer, van stilstaan krijg je zulke kouwe voetjes.”

Nu, dat leek Zus wel aardig. En 't was daar zoo lekker warm. Toch brandde er geen kachel. De warmte kwam door die groote buizen langs den muur, had Moeder wel eens verteld.

Floep, daar waaide weer zoo'n papier van een der lessenaars. Die brutale wind toch! „Kijk 's, o, o, kijk 's,” riep Zus, terwijl ze van vroolijkheid in de handjes klapte. 't Papier maakte ook zoo'n vreemde buiteling, eer 't op den grond terecht kwam. Twee heeren, die elk aan een lessenaar een briefkaart stonden te schrijven, keken even om naar de kleine rustverstoorster en schreven toen weer verder. Dat maakte 't kind een beetje verlegen. Die heeren keken zoo boos!

Hé, wat bleef Mammie lang weg! Even zien, waar Mammie blijft, dacht 't kind. Maar opeens trok iets anders haar aandacht. Daar lag nu, zomaar op den grond, een rand van dat gegomd papier, dat Bertie zoo zuinig bewaarde.

Dat neem ik mee, als 't mag, dacht ze hardop. „Welja, beste meid, dat mag je hebben, gerust hoor!” De brievenbesteller, die haar aarzeling gemerkt had, knikte Zus vriendelijk toe, terwijl hij er bij voegde: „Kijk 's, die papieren mag je ook wel nemen. Wat hier op den grond ligt, is nóóit

veel waard.” 't Waren gedrukte formulieren voor telegrams.

„Neem 't maar gerust, hoor!”

Nu, dat liet 't kind zich geen tweemaal zeggen. Eén, twee, drie van die mooie papieren, waar ze thuis nog op teekenen kon, en twee lange reepen van postzegels had ze nu al. En daar ginds lag nog zoo'n mooi grijs papier, dat kon er ook nog

wel bij. Wat zou Bertie wel zeggen straks. De heele schat werd haastig in haar mantelzak geborgen, want Moeder wenkte haar dochtertje.

„Kom meisje, ik ben klaar. Lang gewacht hé? Zullen we nou maar naar huis gaan, of wou jij nog graag langs den winkel van Bertha? Hè, ja en de lichtjes branden al! Nou, vooruit dan maar.” ’t Was wel koud, maar thuis was ’t toch ook niet warm. Ze stookte o zoo zuinig. En nu was ze opnieuw teleurgesteld: al haar wachten op ’t postkantoor was voor niemendal geweest. De beambte, wien ze ’t spaarboekje had overgereikt, had haar toegevoegd: Ja, vrouwtje, dat gaat niet, je dochter moet zèlf haar geld komen halen. En of ze al, een beetje verlegen tusschen al die menschen, gezegd had, dat Bertha moeilijk zelf kon komen, ’t hielp niet.

„Ik mag het zonder bewijs van uw dochter niet geven,” had hij schouderophalend gezegd en toen was ze onverrichterzake weggegaan.

Van die acht gulden had ze Maandag, na de kerstdagen, zoo graag de huur betaald. En toch.... Ze had al haar zorgen aan den Heere opgedragen, ze zou wel weer ander werk vinden. Na kerstmis hoopte ze er dadelijk op uit te gaan. Lukte ’t in den eenen winkel niet, misschien was in een anderen dan wel wat te verdienen. De Heere had haar nog nooit alléén laten tobben. Nu, ze geloofde het vast, zou diezelfde God wéér uitkomst geven. Hoè, ja,

dat wist ze niet, maar dat kwam er ook niet op aan; als de Heere het maar wist, dat was immers voldoende

„En hier is Bertha's winkel, mooi hè, kind, met die hulst en dat electrisch licht. Ze hebben er veel werk van gemaakt. Maar 't is te guur om lang stil te staan. Zie je Bertha?” vroeg juffrouw Beekman aan Zus, die door de open deur even naar binnen keek. „Nee, zeker, hè; kom dan gaan we terug, we hebben nog een heel eind te loopen.”

Dien avond werd in 't kleine vertrekje de laatste cokes verstoekt. „Zóó komt Bertha,” zei Moeder, terwijl ze op de klok keek. „Dan krijgt Zus een boterham. Moeder zal de kopjes maar vast klaarzetten. Daar is Bertha al, geloof ik.” Zus vloog naar de deur. „Bertie,” riep ze, „'k heb wat in m'n mantelzak. Allemaal gevonden . . . 't mocht van een mijnheer . . . en nou kan je zóóveel plakken, zóóveel . . .”

„Wat zeg je toch allemaal, Zus,” antwoordde Bertha verwonderd. „Laat 's kijken dan!” Zus stak haar handje diep in haar mantelzak, en rukte en trok aan 't ritselende goedje.

Hoe jammer! 't Was heelemaal verkreukeld.

„Kijk, dat is 't,” riep ze, eenigszins teleurgesteld.

Wat 'n rommeltje, dacht Bertha, en Moe zei: „Maak nou geen snippers, Zus.”

„Nee, 'k maak 't weer mooi glad. Zóó! Hier, da's voor jou!”

„Dank je wel, 'k zal 't goed bewaren, hoor!” en Bertha knikte 't kind vriendelijk toe.

„Wat heb je dáár!”

„Papier, om op te schrijven, mooi hè?”

„O kind!” Verschrikt klonk Bertha's stem. „Wat 's dát nou toch, hoe kòm je daaraan, Zus? Moe, kijk 's gauw!”

Bertha werd beurtelings rood en bleek. Moe kwam er gauw bij staan. Hè, wat schrok ze.

„Maar Zus...” was alles, wat ze zei. 't Kind wist niet wat er van te denken. Eerst deed Bertie zoo raar, en nu Moeder ook al.

„Dat is allemaal voor mij,” zei ze bedaard. „Die mijnheer heeft 't zelf gezegd. Wat hier op den grond ligt, is niks waard.”

„Maar dát wel, hoor! Weet je wel, wat je daar hebt?” en Bertha wees op 't verfrommeld grijs papiertje.

„Honderd gulden, hon-derd gulden,” herhaalde ze. En toen, eensklaps blij: „Moe, Moe, nou zijn we uit den brand. Hoe vindt u 't toch, Moe?”

„O, Zus, wat 'n geluk, wat 'n geluk!”

Moe zei niet veel. Een bankbiljet van honderd gulden, hoeveel weken konden ze daar wel van leven! Zus had 't eerlijk gevonden en ze mocht immers alles houden, wat op den grond lag.

Maar — dat bankbiljet toch niet, alles wat geen

waarde had, dus dit niet. 't Was door andere menschen verloren, misschien wel door een kantoor looper, of een postbeambte

En terwijl Bertha allerlei luchtkasteelen zat te bouwen, zei Moe opeens: „We moeten 't aangeven, zoo gauw mogelijk maar. 't Geld komt ons niet toe.”

„Hè, Moe,” was alles wat Bertha antwoordde. Maar in dien uitroep lag opgesloten: Hoe kan u dat nou doen? We zitten zoo te tobben en dat geld komt ons juist van pas

„Ja kind, 't moet,” zei Moeder beslist. „Geef maar even hier, dat geld, ik ga naar 't bureau van politie.”

„Laat mij 't dan doen, als 't dan toch moèt. 't Is voor u veel te koud.”

„Nee, nee,” weerde Moeder haastig af, „'k ga zelf maar even. Zoo ver is 't niet en 'k zal maar stevig doorloopen. Zoo'n kostbaar briefje!” Juffrouw Beekman hield het onderweg stijf in de hand gedrukt, ze mocht 't anders eens verliezen

Hè, dat was gelukkig achter den rug. Als nu de eigenaar zich aanmeldde, dan kon hij zijn verloren geld terug krijgen. 't Geld was nu op het bureau, de agent, die haar geholpen had, had haar naam opgeschreven en haar adres. Dat gebeurde altijd. Ze liep op een draf door de stille straten. Vreemd toch, hoe kon ze temidden van haar zorgen zich toch zoo wonder-blij gevoelen. Ja, ze kon zelfs danken, want de Heere had haar voor veel verzoeking bewaard.

't Was de avond vóór Kerstmis en ècht kerstweer. Den heelen middag al had het gesneeuwd en vooral op de daken en vensterkozijnen was de sneeuw zoo mooi wit gebleven. In de straten leek 't hier en daar wel een zwarte brij. Juffrouw Beekman had het druk gehad. De kamer en 't keukentje moesten een flinke beurt hebben, er hing een schoon gordijntje voor 't raam, de gang was nog eens opgedweild en alles had nu weer een frisch aanzien. Straks moest Bertha nog even een zak cokes halen, dan kon 't stukje vleesch gebraden worden. In 't begin van de week had ze 't al gevraagd: „Moe, weet u wat we eens met Kerstmis moesten hebben? Een stukje vleesch! Zou 't er af kunnen?”

En Moe had dadelijk gezegd: „Nou, ik denk van wel.”

Vanmiddag had ze bij den slager aan den overkant een half pond vleesch gehaald, daar zou ze Bertha eens mee verrassen. Gisteren was 't zoo'n tegenvaller geweest met dat gevonden geld. Bertha had aldoor maar gezegd: „Hoor 's, Moe, u mag dan zeggen wat u wilt, maar ik zeg maar: U hebt er zóó voor gebeden en misschien heeft God het zoo beschikt, dat Zus dat geld moest vinden. En wat hadden we er niet voor kunnen koopen! Voor u een warme japon, in plaats van die versleten blouse, en dan voor Zus een paar nieuwe schoentjes en met de kerstdagen 's wat bijzonders.”

Maar Moeder had er nog geen oogenblik spijt

van gehad. Ze had gezegd: „Och, Bert, ik kon toch heusch niet anders doen en de Heere zal ons geen gebrek laten lijden.” Daarstraks onder 't werk was haar eensklaps te binnen geschoten het zesde vers van Psalm 147 en ze had het gezongen stil voor zich uit:

De Heer betoont Zijn welbehagen
Aan hen, die needrig naar Hem vragen,
Hem vreezen, Zijne hulp verbeiden,
En door Zijn hand' zich laten leiden;
Die, hoe het ook moog' tegenloopen,
Gestadig op Zijn goedheid hopen.

Moeder is gelukkig weer vroolijk, dacht Zus. „Poes,” fluisterde ze, „hoor je 't wel, Mammie zingt weer. Of hoor je 't niet?” De groote, zwarte kater rekte zich eens lui uit, gaapte en vond 't niets prettig in zijn droomen gestoord te worden. Hij knipte eens met de oogen, alsof hij zeggen wilde: „Ja, ja, ik begrijp meer dan mijn klein vrouwtje wel denkt.” En poes begon mee te zingen op kattenmanier: ze ging heel gezellig zitten spinnen.

't Was intusschen koud geworden in 't kamertje. Zus huiverde telkens. „Kwam Bertie nu maar gauw, die zou immers cokes halen.”

„Trek je manteltje maar aan, Zus,” zei Moeder, „'t duurt nog wel een poosje, voor ze komt. Morgen blijft ze den heelen dag bij ons, prettig, hè?”

„O ja, dan gaan we naar de zondagsschool, lekker

door de sneeuw heen. En dan gaat er een meester vertellen. En, Mammie, hoor 's, dan komt de dominee en"

„Stil 's, Zus, 't is net of 'k hoorde kloppen. Hoor je 't, daar klopt iemand aan de voordeur. Even kijken!"

Juffrouw Beekman liep vlug 't schemerige gangetje door. Daar stonden een jonge dame en een bejaard heer, dat kon ze duidelijk onderscheiden. Die sneeuw maakte 't zoo licht buiten.

„Woont hier eh zijn we hier bij de weduwe Beekman?"

„Jawel, mijnheer, dat ben ik zelf."

„O, zoo! Mogen we er een oogenblikje in komen?"

Juffrouw Beekman wist niet, wat haar overkwam. Zoo'n deftig bezoek, bij háár!

„Zeker, mijnheer, wacht, 'k zal even de deur openzetten, gaat u hier maar binnen, as-tu-blijft."

„Hà, ja, die kleine meid kèn ik. Die had gisteren zoo'n pret. Weet je 't nog, kleintje?" Zus zei geen woord, knikte een beetje verlegen van neen.

„Enne u begrijpt zeker al, waarvoor we komen? Niet?"

„Nou, dan zal ik 't maar vertellen: ik heb gisteren — op 't postkantoor waarschijnlijk — een bankbiljet van honderd gulden verloren en dat hebt u gevonden, nietwaar? Nu komen we u daarvoor even bedanken."

En terwijl hij 't nette, maar kille vertrekje eens vluchtig bekeek, begon hij Moeder Beekman allerlei te vragen. Toen vertelde de weduwe: Dat haar man vroeger een flink weekgeld verdiende, dat hij was gaan sukkelen en ze van dien tijd af achteruit gegaan waren, al maar achteruit en dat ze na Beekmans dood was gaan werken voor een winkel. Ze vertelde ook van den nieuwen tegenslag, hoe Bertha vrijwillig haar spaarbankboekje aan Moeder had afgestaan en hoe Zus toen het briefje gevonden had

„Vrouwtje,” zei de vreemde heer ernstig, „wil ik je eens wat zeggen. God heeft me hierheen gestuurd. Geloof je dat ook niet?”

Zus was langzamerhand wat minder verlegen geworden. Die mooi gekleede dame, de dochter van dien ouden heer, had haar gewenkt-en schoorvoetend was ze naderbij geschoven. En toen was 't ijs gebroken. Eenmaal op gang, babbelde Zus met zoo'n lief, hoog stemmetje, dat de bezoeker er schik in kreeg en dacht: „Wat 'n aardig kind!” Ze kwam aandragen met haar prentenboek, haar verminkte pop, waar de armen aan één draad bijbengelden en eindelijk met poes, die hevig tegenspartelde, toen ze zoo dicht bij een vreemde werd gebracht. Poes werd gestreeld en vriendelijk toegesproken, maar zoodra ze even kans zag, — wip — weg was ze weer. —

„Dat blijft dan afgesproken, Moedertje,” zei opeens

de bezoeker, terwijl hij opstond en moeder de hand reikte, „en, vrouwtje, kom jij eens hier.”

„Kijk 's, dit mag jij weer terug hebben. Een mooi papiertje, hè? Zal je er zuinig op zijn?”

Zus stond met 't bankbiljet in de hand mijnheer maar aan te kijken.

„O, nee, maar da's te erg, nee, maar mijnheer,

heusch, da's veel te erg,” kwam moeder hoofdschuddend.

„Welnee, 't is een kerstcadeautje voor de kleine meid. Koop er maar wat voor. Na Kerstmis hoop ik nog wel 's terug te komen...”

Moeder Beekman en Zus waren weer alleen. O, o, wat was er toch gebeurd. 't Was nèt een droom! Maar 't was toch wel echt waar? Ja, daar lag 't

bewuste bankbiljet op tafel. „Heere, ik dank U, dat Gij mijn bidden hebt verhoord,” bad ze zacht. „Ik kan er U niet genoeg voor danken....”

Daar had je Bertha. Wat zou die opkijken. Lang zwijgen er over kòn Moeder niet.

„O, Bert, je raadt nooit.... kind, kind, de Heere is zoo goed voor ons. Hoor toch 's.” En Moeder begon te vertellen wat er zoeven gebeurd was. Toen vielen Bertha's oogen op 't bankbiljet.

„Kijk 's, Moe, daar op tafel.”

„Ja, dat gaf die mijnheer aan Zus en ò, Bert, ik krijg weer werk. Daar zal die mijnheer voor zorgen, volop werk! Na de kerstdagen zou hij er over komen praten. Hoe vin je 't toch?”

„Nou, nou,” was alles wat Bertha kon antwoorden. 't Ging ook zoo onverwacht. En onderweg had ze nogal zoo loopen mopperen en ze was zoo ontevree geweest....

„En, Bert, haal je even een zak cokes en.... ja, een half pond kantkoek, dan hebben we morgen een stukje bij de koffie. Kind, nou kunnen we nog een blij kerstfeest vieren.”

En 't wèrd een heerlijk kerstfeest; vooral voor Moeder na zooveel zegeningen.

Mijnheer Albers hield woord. Ongeveer een week later kwam hij nog eens met juffrouw Beekman praten en niet lang daarna werd er in 't kleine huisje een flink pak naaiwerk bezorgd. En dat

werk werd zoo ruim betaald! De dagen van tobben en zorgen waren voorbij.

Als juffrouw Beekman zat te naaien, dacht ze nog vaak aan de wonderlijke uitredding en dan viel haar oog onwillekeurig op den muurtekst, — verjaarsgeschenk van Bertha — waarop te lezen stond:

Wentel uwen weg op den Heere en vertrouw op Hem, Hij zal het maken.

